

λα (φιλίες, συμπόδιες, δημοισ γού-
στα, είναι άνθρωπινο νά υπάρχουν)
καὶ μέ δυσκολία μπορώ νά δεχθώ δ-
τι ἄνθρας καὶ μόνο κριτής θά τά δγά-
λει πέρα σέ μιά τόσο υπεύθυνη ύπό-
βεστη ἐπίλογης ἔκθετώνω.

2. «Ως πρός τήν διαφορετική καλλι-
τεχνική συμπεριφορά ἀγάμεσσα στούς
καλλιτέχνες ἑσωτερικοῦ καὶ ἑξωτερι-
κοῦ, ποὺ μερικές φορές διαπιστώνου-
με νά γίνεται ἀποδεκτή μιά τέτοια
διάκριση, νομίζω πώς ἐδώ δέν ύ-
πάρχει σωστή ἀντιμετώπιση».

«Η τέχνη σήμερα πρώτη ἔχει καταφ-
γήσει, σάν πνευματικό προϊόν, τά
σύνορα. Οι διάφορες ἐπιδράσεις πού
διαφαίνονται στή διαιμόρφωση τοῦ
καλλιτέχνη ἀπό διαφορετικά περιβάλ-
λογια καὶ συμβάλλουν βαθύτερα στή
δημιουργία τῆς προσωπικότητάς του
(δέν είναι ἀντίγραφα), ἀποτε-
λούν τό για χαρακτήρα μιᾶς X φυσι-
ογνωμίας μέσα στή σημερινή πολι-
μορφία τῆς τέχνης».

Ζογγολόπουλος: *NEA*
Υπάρχει κρίση 9/1978

Νά καὶ οἱ ἀπαντήσεις τοῦ γλύπτη
Γ. Ζογγολόπουλου στά δύο ἑρωτή-
ματα τῆς ἑρευνας:

1. «Οφείλω νά δηλώσω δτι ἡ ἀπάν-

γίνονται στ' ὄνομα τῆς Ἑλληνικῆς
ες ἑκθέσεις

τησή μου στά ἑρωτήματά σας δέν
πρέπει νά σχετίζεται μέ τούς καλλι-
τέχνες πού ἀποτελούν τήν δμάδα τῆς
Ἐκθέσης τῆς Σουηδίας, τούς ὅποιους
θεωρῶ πολύτιμους φίλους καὶ καλλι-
τέχνες. Παρ' δλο πού πήρα μέρος
τελευταία σέ δύο δμαδικές ἑκθέσεις
Ἑβραϊκοῦ (Μουσεία Βαρσοβίας καὶ
Βουδαπέστης), δργανωμένες ἀπό τό
ὑπουργείο Πολιτισμού, καὶ δέν θεωρῶ
τόν ἐαυτό μου ὀδικημένο, ἐν τούτοις
νομίζω τάς μπράως νά δρα μερικές
παρατηρήσεις σε μορφή διαλογού.

«Υπάρχει μιά κρίση γύρω ἀπό τό θέ-
μα πληροφόρησης τοῦ κοινοῦ γιά
τίς ἑκθέσεις αύτές πού γίνονται στό
Ἑβραϊκό — κι εὕτυχώς δέν είναι
λίγες. "Αγ δχι δλει, ἀλλά μερικές,
θά ἐπρεπε νά δρεθεῖ τρόπος ώστε νά
παρουσιάζονται κι ἐδώ πριν ή μετά
τό ἑβραϊκό. "Οσο γιά τήν ἐκλο-
γή τῶν ἑκθετῶν δέν πιστεύω σέ κα-
μιά ἀπόλυτα ἱκανοποιητική φόρμου-

